

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **J. L.**, zast. JUDr. Janem Zůbkem, advokátem se sídlem Radhošťská 1942/2, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2013, čj. MSK 154935/2013, sp. zn. DSH/35471/2013/Bla, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 7. 2015, čj. 58 A 62/2013-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm ze dne 4. 10. 2013, čj. OD/15544-13/2794-2013/KV byl žalobce shledán vinným z přestupku v provozu na pozemních komunikacích kterého se dopustil tím, že dne 14. 8. 2013 v 6:37 hod. řídil na silnici III/4848 v Tiché ve směru jízdy od Kozlovic vozidlo tov. zn. Škoda Favorit, registrační značky X bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem, jelikož mu byla zjištěna hodnota alkoholu v krvi 0,25 g/kg, což je po započtení maximální odchylky zahrnující vliv přesnosti měření a nejistotu přepočtového faktoru 0,24 g/kg, hodnota minimálně 0,01 g/kg alkoholu v krvi. Tímto jednáním žalobce porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, a proto mu byla uložena pokuta ve výši

2 500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 12. 2013, čj. MSK 154935/2013, sp. zn. DSH/35471/2013/Bla zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) zamítl.

[3] Krajský soud v rozsudku uvedl, že rozhodující pro posouzení, zda došlo k přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, je skutečnost, že u řidiče byla zjištěna určitá hladina alkoholu v krvi vyšší než nulová a nikoliv, zda tato hladina způsobuje jeho ovlivnění alkoholem. Krajský soud se rovněž ztotožnil se závěrem žalovaného, že výsledek odborného lékařského vyšetření nevyvrátil důkaz dechovou zkouškou a že navrhovaný důkaz znaleckým posudkem ohledně zpětného propočtu hladiny alkoholu by byl nadbytečný.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel namítl, že rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného jsou v rozporu s § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, neboť chybí jednak znak objektivní stránky přestupku a jednak materiální znak přestupku; došlo též k vadám dokazování.

[6] Stěžovatel napadl jako nedostatečně vyloženou tezi žalovaného, že podle českých právních předpisů platí nulová tolerance alkoholu v krvi; rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu proto označil za nepřezkoumatelný. Tato teze není podle stěžovatele v souladu s § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, jelikož úmyslem zákonodárce bylo cílit pouze na řidiče, kteří jsou alkoholem ovlivněni. Aplikaci § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu podle stěžovatele krajský soud provedl v rozporu s tímto ustanovením i jeho účelem, v důsledku čehož došlo k nepřipustnému rozšíření podmínek odpovědnosti za přestupek.

[7] Charakter a stupeň konkrétní škodlivosti činu se podle stěžovatele nachází mimo hranice dané skutkovou podstatou přestupku. Z provedeného dokazování totiž nevyplývá, že by stěžovatel bezprostředně před jízdou konzumoval alkohol, ani že by byl v době jízdy alkoholem ovlivněn; souzený skutek tudíž nenaplňuje materiální hledisko v míře požadované zákonem.

[8] Stěžovatel dále namítl, že posouzení správnosti a souladnosti orientačního vyšetření a lékařského odborného vyšetření nelze opřít o laický úsudek žalovaného (dle kterého s odstupem necelých dvou hodin došlo u stěžovatele k přirozenému poklesu hladiny alkoholu v krvi). Stěžovatel za stěžejní důkaz považuje výsledek vyšetření vzorku krve.

[9] Stěžovatel rovněž namítl, že žalovaný odmítl provést důkaz technickou dokumentací k měřicímu zařízení za účelem zjištění, jaký odstup mezi jednotlivými měřeními stanovuje výrobce měřicího zařízení. K uvedenému se krajský soud nevyjádřil, a proto stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný. Podle stěžovatele nelze s ohledem

pokračování

na nepřesnost měření prováděného dechovými analyzátory, jakož i s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, vycházet z odhadu hladiny alkoholu v krvi a z tohoto důvodu označit důkaz znaleckým posudkem, kterým by došlo ke zpětnému přepočtu hladiny alkoholu, za nadbytečný.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil; odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů. Ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[13] Nejvyšší správní soud nejprve zvážil námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. Byla-li by totiž tato námitka důvodná, ztratilo by opodstatnění zabývat se námitkami dalšími [III.A., § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Dále se zabýval námitkami stěžovatele, dle kterých krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a řízení před správními orgány bylo vadné [III.B., § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].

III.A. Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu

[14] Povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit je jedním ze základních principů představujících součást právního státu (čl. 1 Ústavy) i práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tato povinnost zároveň slouží jako prostředek vyloučení libovůle při soudním rozhodování [srov. např. nález ÚS ze dne 17. 8. 2005 sp. zn. I. ÚS 403/03 (N 160/38 SbNU 277)]. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Při hodnocení soud dále musí uvést jednotlivé myšlenkové konstrukce a argumenty, nikoli pouze reprodukovat text zákonného ustanovení a bez dalšího k němu přiřadit svůj právní závěr. V neposlední řadě se soud v odůvodnění svého rozhodnutí musí vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Podle Ústavního soudu však zároveň „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), věc *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, odst. 68.; srov. též rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, věc *To & Mi Vdf.*, odst. 41.; ze dne 29. 3. 2013, čj. 8 Afs 41/2012-50, věc *SAFINA*, odst. 21.; ze dne 6. 6. 2013, čj. 1 Afs 44/2013-30, věc *SOLARPARK gama*, odst. 41.; nebo ze dne 25. 2. 2015, čj. 6 As 153/2014-108, odst. 37.].

[15] Podle stěžovatele je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, protože (1.) žalovaný a ani krajský soud dostatečně nezdůvodnili správnost teze, že podle českých právních předpisů platí nulová tolerance alkoholu v krvi, a (2.) žalovaný odmítl provést důkaz technickou dokumentací k měřicímu zařízení, k čemuž se krajský soud nevyjádřil.

[16] Nejvyšší správní soud k první z těchto námitek uvádí, že z rozsudku krajského soudu je zřejmý jím vyjádřený právní názor, podle kterého „[p]rokáže-li správní orgán právně konformním způsobem přítomnost alkoholu v krvi obviněného a tato skutečnost je způsobena požitím alkoholického nápoje, jsou naplněny znaky skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.“ Krajský soud tento závěr podrobněji rozvedl i s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, čj. 8 As 59/2010-78. Krajský soud rovněž uvedl, že rozhodující pro posouzení, zda došlo ke spáchání předmětného přestupku, je skutečnost, že u řidiče byla zjištěna určitá hladina alkoholu v krvi vyšší než nulová a nikoliv to, zda tato hladina způsobuje jeho ovlivnění alkoholem. Napadený rozsudek v tomto směru nelze považovat za nepřezkoumatelný. Krajský soud vyložil aplikaci zásady nulové tolerance alkoholu v krvi dostatečně. Námitka spíše než na nepřezkoumatelnost míří na správnost úvahy krajského soudu.

[17] Lze ovšem souhlasit s tím, že odůvodnění napadeného rozsudku není perfektní. Krajský soud se explicitně nevypořádal s žalobní námitkou vytykající žalovanému neprovedení důkazu technickou dokumentací k měřicímu zařízení.

[18] Tato vada sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v míře, která by odůvodňovala jeho zrušení. Z odůvodnění napadeného rozsudku je totiž zřejmé, že krajský soud žalobu zamítl, jelikož dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn v dostatečném rozsahu, přičemž v rámci dokazování provedeného ve správním řízení bylo přesvědčivým způsobem prokázáno spáchání přestupku stěžovatelem. Krajský soud při vydání napadeného rozsudku vycházel z toho, že při řízení motorových vozidel v České republice platí nulová tolerance alkoholu v krvi; rozhodující pro posouzení, zda došlo k naplnění přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu je skutečnost, že u řidiče byla zjištěna určitá hladina alkoholu v krvi vyšší než nulová a nikoliv to, zda tato hladina způsobuje jeho ovlivnění alkoholem; správní orgány opřely svůj závěr o přestupku žalobce o provedení orientačního vyšetření analyzátozem alkoholu v dechu, který splňoval podmínky povinného ověřování měřidla; odborné lékařské vyšetření bylo provedeno přibližně 1,5 hod. po té, co byla provedena dechová zkouška; výsledek odborného lékařského vyšetření nevyvrátil důkaz dechovou zkouškou a důkaz znaleckým posudkem by byl nadbytečný. Podle úředního záznamu z 15. 8. 2013 (čl. 7 správního spisu) byla zkouška dechovým analyzátozem Dräger provedena dne 14. 8. 2013 v čase 6:37 s výsledkem 0,25 g/kg a opakovaně v čase 6:43 s výsledkem 0,25 g/kg; lékařské vyšetření krve odebrané téhož dne v 8:10 vykazovalo výsledek 0,08 g/kg. Žádné tvrzení stěžovatele směřující proti těmto zjištěním krajský soud neshledal důvodným. Přestože lze tedy krajskému soudu vytknout, že výslovně nereagoval na shora uvedenou žalobní námitku, nelze přehlédnout, že skutečnosti, jež považoval za dostatečně prokázané a stěžovatelem nevyvrácené, jsou samy o sobě způsobilé k učinění závěru, že stěžovatel dne 14. 8. 2013 v 6:37 hod. řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem.

[19] Nejvyšší správní soud rovněž posoudil, zda by byla opomenutá žalobní námitka způsobilá zpochybnit výše uvedená skutková zjištění. Dospěl přitom k závěru, že ani výslovné vypořádání opomenuté námítky krajským soudem by nemohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozsudku, resp. – jinak vyjádřeno – přivodit jiný, pro stěžovatele příznivější rozsudečný výrok.

[20] Součástí správní spisu je totiž ověřovací list č. 7001-OL-D0014-13 analyzátoru alkoholu v dechu typu Dräger Alcotest, z něhož je zřejmé, že ověření bylo provedeno 8. 1. 2013, doba platnosti ověření končila 8. 1. 2014 a protokol o zkoušce předmětného analyzátoru č. 13/585/6-10, z něhož je zřejmé, že kontrola přístroje byla provedena 15. 7. 2013 a příští kalibrace měla být provedena 15. 1. 2014. Měření alkoholu v dechu stěžovatele bylo

pokračování

provedeno v souladu s metodikou měření alkoholu v dechu Českého metrologického institutu č. 114-MP-C008-08, podle které „je nutné při pozitivních zkouškách na alkohol (na displeji přístroje se zobrazí číselná hodnota větší než 0,00) měření minimálně jednou zopakovat po uplynutí 5 minut. Aby bylo možné výsledek brát jako akceptovatelný, nesmí mezi výsledky obou měření být rozdíl větší než 10 %.“ Významem metodiky měření se již Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 11. 7. 2013, čj. 7 As 170/2012-24 v němž uvedl: „Metodiku sice není možno samu o sobě považovat za právně závazný pokyn pro postup policisty, nicméně má pro posouzení věrohodnosti měření velký význam. Metodika má zohlednit všechny relevantní vlastnosti měřicího přístroje (zejména jeho technické parametry, fyzikální principy, na základě nichž funguje, aj.) včetně předem předvídatelné nestandardní situace při měření. S ohledem na to vše má dát uživateli měřicího přístroje takové pokyny k jeho používání, které povedou při jejich dodržení ke spolehlivým výsledkům měření. Metodika má tedy zajistit, že postupuje-li policista podle ní, může být výsledek měření považován za věrohodný.“ Z výše uvedeného vyplývá, že i kdyby žalovaný důkaz technickou dokumentací k měřicímu zařízení provedl, nemohla by zjištění z tohoto důkazního prostředku učiněná vést k závěru o nesprávnosti provedeného měření. Policie postupovala v souladu s metodikou měření (měření zopakovala po uplynutí 5 minut od první pozitivní zkoušky a rozdíl mezi měřeními nebyl větší než 10 %) a k měření použila k tomu způsobilý analyzátor alkoholu v dechu. Výsledek měření lze proto považovat za věrohodný a důkaz technickou dokumentací k měřicímu zařízení by proto byl nadbytečný.

[21] Přestože tedy krajskému soudu lze vytknout, že výslovně nereagoval na jednu z žalobních námitek, nelze přehlédnout, že jeho závěry jednoznačně vycházejí ze skutkových zjištění, která jsou sama o sobě a ve svém souhrnu způsobilá pro závěr, že se stěžovatel dopustil přestupku. Nejvyšší správní soud neshledal, že by došlo k takové vadě řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

III.B. Námitka nesprávného právního posouzení a vad řízení před správními orgány

[22] Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem.

[23] Podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem.

[24] Nejvyšší správní soud připomíná závěr svého rozsudku ze dne 21. 9. 2010, čj. 8 As 59/2010-78, publ. pod č. 2168/2011 Sb. NSS, že „v České republice platila a platí zásada tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel“. Společenská škodlivost stěžovatelova jednání v souzeném případě spočívala v ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, a to v důsledku řízení vozidla pod vlivem alkoholu. Zákonodárce tím, že v § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu zakotvil nulovou toleranci hladiny alkoholu při řízení vozidla, zároveň definoval zájem společnosti na tom, aby řidiči neřídili vozidla pod vlivem alkoholu. Jednání v rozporu s touto povinností je totiž potenciálně způsobilé ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Každé porušení této povinnosti je nutné považovat za společensky škodlivé, a tudíž naplňující materiální stránku správního deliktu.

[25] Při úvaze, byl-li spáchán přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, se nerozlišuje míra škodlivosti takového jednání ve smyslu rozlišování řídicových schopností bezpečně vozidlo ovládat. Z hlediska zavinení postačí, dopustil-li se řidič takového jednání alespoň v nevědomé nedbalosti. Nejvyšší správní soud k tomu již ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2011, čj. 2 As 56/2011-79 uvedl: „(...) není možno bez dalšího dovodit, že se postih daného přestupku fakticky uplatní až od ‚nemarginální‘ hranice alkoholu v krvi, resp. že této hladině se přibližující hodnoty, zakládají rozumné pochybnosti o ovlivnění alkoholem v důsledku požití alkoholického nápoje.“ Konkrétní okolnosti spáchání přestupku mají vliv až na výši sankce za protiprávní jednání.

[26] Pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu proto není rozhodující, do jaké míry byl řidič alkoholem ovlivněn (to je ryze individuální záležitost), ale postačuje, že ovlivněn byl, tj. že v jeho těle byl přítomen alkohol. Nejvyšší správní soud k tomuto závěru (byť při posuzování spolehlivosti výsledku měření) dospěl již v rozsudku ze dne 11. 7. 2013, čj. 7 As 170/2012-24, v němž uvedl: „Pro závěr, že účastník řízení byl ovlivněn alkoholem, zásadně postačí, bude-li výsledek alespoň jednoho z provedených měření dostatečně spolehlivý, tj. bude-li jím mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že v okamžiku měření byl v těle účastníka řízení přítomen alkohol (...).“ Nelze proto souhlasit s tvrzením stěžovatele, že úmyslem zákonodárce bylo cílit pouze na řidiče, kteří jsou alkoholem ovlivněni. Řídil-li proto stěžovatel vozidlo v době, kdy byl v jeho těle přítomen alkohol, řídil pod vlivem alkoholu, a tímto jednáním naplnil materiální stránku přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Krajský soud tak § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu aplikoval správně a nedopustil se nepřipustného rozšíření podmínek odpovědnosti za přestupek.

[27] K úvaze, zda byl správní orgán povinen přihlédnout k výsledku orientační dechové zkoušky nebo k vyšetření vzorku krve, uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[28] Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič je povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“).

[29] Podle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. se je orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu povinna podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření. Zvláštním právním předpisem, jenž má na mysli § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., je zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, resp. prováděcí vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu (srov. bod 7.4.2 přílohy citované vyhlášky).

[30] Je zřejmé, že právní úprava předvídá dva způsoby vyšetření zjišťujících obsah alkoholu, a to orientační vyšetření (podle § 2 písm. o) zákona č. 379/2005 Sb. např. dechová zkouška) a odborné lékařské vyšetření (podle § 2 písm. p), q) zákona č. 379/2005 Sb. např. odběr vzorku žilní krve). Odborné lékařské vyšetření vzorku krve se provádí v případě, kdy je odmítnuto provedení dechové zkoušky. Je-li přítom dechová zkouška provedena analyzátozem alkoholu

pokračování

v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede, resp. provedeno být nemusí.

[31] K průkaznosti dechové zkoušky se vyjádřil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 16. 5. 2012, čj. 3 As 12/2012-21 v němž uvedl, že „*přítomnost alkoholu v krvi je možné prokázat na základě samotného orientačního vyšetření. V opačném případě by zákon v případě pozitivního výsledku dechové zkoušky nepochybně požadoval i následné provedení lékařského vyšetření za účelem potvrzení přítomnosti alkoholu v krvi řidiče.*“ Nejvyšší správní soud již rovněž zdůraznil, že výraz „*orientační*“ znamená, že zjištěná hladina alkoholu v krvi je sice zjištěna jen přibližně, nicméně tuto „*přibližnost*“ lze určit přesně. V úvahu je třeba vzít jednak možnou odchylku měření přístroje (0,04 g/kg) a dále fyziologickou hladinu alkoholu v krvi ve výši 0,2 g/kg, která může být způsobena jinými vlivy (např. přirozená hladina alkoholu v krvi, požití přípravku proti kašli či rýmě, požití ovocného kompotu, atd.), než je přímé požití alkoholu. Tyto hodnoty je nutné od výsledku dechové zkoušky odečíst a takto jej tedy korigovat ve prospěch řidiče (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2011, čj. 2 As 56/2011-79).

[32] Kasační námitka vytýkající krajskému soudu vadu dokazování spočívající v neprovedení důkazu znaleckým posudkem doslovně opakuje námitku žalobní. Stěžovatel argumentačně podkládá tuto svoji námitku dvojí úvahou. Jednak za „*stěžejní důkaz*“ považuje výsledek vyšetření vzorku krve a jednak má za to, že úsudek žalovaného o přirozeném poklesu hladiny alkoholu v jeho krvi akceptovaný i krajským soudem je laickou úvahou; zpětný propočet skutečné hladiny alkoholu v době řízení měl zjistit a konkretizovat znalec.

[33] Krajský soud uvedl k této argumentaci následující: „*V daném případě správní orgány opřely svůj závěr o přestupku žalobce o provedení orientačního vyšetření na zjištění obsahu alkoholu spočívající v dechové zkoušce analyzátozem alkoholu v dechu. Tento přístroj, jak je doloženo ve správním spise správního orgánu I. stupně, splňoval podmínky povinného ověřování měřidla. V případě žalobce, jak vyplynulo z obsahu správního spisu, bylo provedeno i odborné lékařské vyšetření, ovšem přibližně 1,5 hod. po té, co byla provedena samotná dechová zkouška. Podle záznamu o provedených zkouškách se jednalo o dobu mezi 6.37 hod. až 8.10 hod. a za tuto dobu musela hladina alkoholu v krvi žalobce poklesnout na nulovou hodnotu. Krajský soud se v tomto směru ztotožňuje se závěrem žalovaného, že výsledek odborného lékařského vyšetření nevyvrátil důkaz dechovou zkouškou a že proto navrhovaný důkaz znaleckým posudkem ohledně zpětného propočtu hladiny alkoholu byl považován za nadbytečný.*“

[34] Je tedy patrné, že uvedené stěžovatelovy námitky krajský soud vypořádal s dvojitým odůvodněním: pokles na fyziologickou hodnotu považoval krajský soud za zjevný vzhledem k času dechových zkoušek a času odběru krve a důkaz znaleckým posudkem vyhodnotil jako nadbytečný. V řízení o kasační stížnosti je na Nejvyšším správním soudu, aby uvážil, zda toto vypořádání bylo souladné se zákonem, a to včetně přezkumu, nebylo-li jím zasaženo do stěžovatelova práva na spravedlivé vedení procesu; to zvláště ve vztahu k řádnému a úplnému důkaznímu řízení a k hodnocení důkazů při vyloučení svévole.

[35] Ze správního spisu plyne, jak již uvedeno, že se stěžovatel dne 14. 8. 2013 podrobil dechové zkoušce s výsledkem 0,25 g/kg alkoholu v dechu v 6:37 hod a 0,25 g/kg alkoholu v dechu v 6:43 hod. Použitý dechový analyzátor měl v době měření platný ověřovací list vydaný Českým metrologickým institutem i protokol o zkoušce vydaný Dräger Safety, s. r. o., tzn. splňoval podmínky stanovené zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii, resp. prováděcí vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb. Opodstatněnost následně provedeného odborného lékařského vyšetření sice mohla být dána výsledkem dechových zkoušek, z žádného ustanovení právního předpisu však nelze dovodit, že jedině odborné lékařské

vyšetření je způsobilé prokázat přítomnost alkoholu v krvi. Lékařské vyšetření vzorku krve proto bylo provedeno nad rámec zákonem stanoveného způsobu zjišťování přítomnosti alkoholu a navrhovatel nelze přisvědčit v tvrzení, že výsledek vyšetření vzorku krve byl – oproti měření dechovým analyzátozem – důkazem stěžejním.

[36] Odůvodnění obsažené v rozsudku krajského soudu (a předtím i v rozhodnutí žalovaného), dle kterého v případě žalobce byla jen fyziologická hladina alkoholu v krvi zjištěná vyšetřením krve ve výši 0,08 g/kg přirozeným důsledkem toho, že krev byla stěžovateli odebrána v 8:10 hod, kdežto k vyšetření dechu došlo v čase 6:37 hod., za daných okolností Nejvyšší správní soud akceptuje. Právě fakt, že v dechu zjištěná hladina alkoholu u stěžovatele jen minimálně překračovala nulovou hodnotu, byl klíčový pro přípustnost konstatace žalovaného i soudu, dle níž pokles alkoholu v krvi nebyl vyvolán ničím jiným než uplynutím času mezi oběma způsoby vyšetření. Že se alkohol v krvi odbourává je notorieta a úvaha, že k odbourání jen nepatrného množství alkoholu došlo u stěžovatele právě uplynutím 1,5 hodiny, je myšlenkovým postupem, jehož rozumnost nevyvolává podezření ze svévole či potřeby ověřovat jej znalecky. Úplně jiná situace nastala by při diametrálně rozdílných hodnotách měření; tehdy by bylo znalecké zkoumání namístě. K takové nesrovnalosti měření však ve stěžovatelově věci nedošlo.

[37] Také odmítnutí znaleckého zkoumání odůvodněné nadbytečností považuje Nejvyšší správní soud za postup, který lze v projednávané věci akceptovat.

[38] Zobecnující podmínky, za jejichž splnění má nesprávná realizace důkazního řízení za následek porušení pravidel spravedlivého procesu s nutností kasace rozhodnutí napadeného kasační stížností, formuloval Nejvyšší správní soud nesčetněkrát. Ve své rozhodovací praxi přitom důsledně vycházel a vychází z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, Ústavního soudu i ustálené doktríny, podle nichž neakceptování důkazního návrhu pro nadbytečnost lze připustit v případě, že určité tvrzení, k jehož uvěření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno [srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05 (U 22/38 SbNU 579) a nálezovou judikaturu v něm citovanou].

[39] Ve stěžovatelově případě již žalovaný, a po něm i krajský soud aprobující jeho úvahu, dospěli k závěru, že znaleckého posudku nebylo třeba právě pro nadbytečnost, neboť byť by i byl takový posudek vyžádán, nemohl by zpětný propočítání hladiny alkoholu vyvrátit důkaz dechovou zkouškou. S těmito závěry Nejvyšší správní soud souhlasí. Bylo jistě možné a přípustné, pokud krajský soud vycházel z názoru, že je sám oprávněn (i bez znaleckého posudku) pro notoriетní charakter vyslovit závěr, dle kterého se z minimální, dechovou zkouškou zjištěné hladiny alkoholu, odbourá tato hladina za 1,5 hodiny pod hladinu fyziologickou.

IV. Závěr a náklady řízení

[40] Krajský soud dospěl v rámci řádně vedeného řízení ke správnému závěru, dle kterého stěžovatel řídil vozidlo v době, kdy byl pod sice jen minimálním, ale přece jen pod vlivem alkoholu. Námitky vad řízení před správními orgány i krajským soudem stejně jako námitky nesprávného posouzení právní otázky žalovaným a krajským soudem Nejvyšší správní soud z důvodů shora uvedených akceptovat nemohl a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[41] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, nemají účastníci podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu